

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN: 2181-1342 (ONLINE)

№ S/4 (3) - 2023

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ
СОЦИАЛЬНО-ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES
AND SOCIAL SCIENCES

ЭЛЕКТРОН ЖУРНАЛ

ЭЛЕКТРОННЫЙ ЖУРНАЛ

ELECTRONIC JOURNAL

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

Махсус сон

№ 5/4 (3) - 2023

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2023

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Абдор – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Рая Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўктамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Холов Актам Хатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Хамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакаров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликков Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Носирходжаева Гулнора Абдукаҳхаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Раҳман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАРИ:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуратовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат ҳавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси

Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактаби

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Ҳашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети ҳузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Тайланова Шоҳида Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Васида Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш

ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбаҳор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психология кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

Содиқова Шоҳида Мархабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атакулович – сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич – сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхати (Рўйхатга) киритилган.

Crossref DOI:

Таҳририят Crossref DOI нинг расмий аъзоси ҳисобланади ва 10.47.390 DOI префиксига эга. Ҳар бир нашр ва илмий мақолага индивидуал Crossref DOI рақами берилади.

Google Scholar

Журнал Google Scholar (Академия) да индексацияланади.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.
Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамият.

Таҳририят манзили:
Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил: scienceproblems.uz@gmail.com
Телеграм канал: https://t.me/scienceproblems_uz

МУНДАРИЖА

07.00.00 – ТАРИХ ФАНЛАРИ

Аббасов Беҳзод Бахтиёрович

1946 – 1965 ЙИЛЛАРДА ФАРҶОНА ВОДИЙСИДА ИРРИГАЦИЯ ВА МЕЛИОРАЦИЯ ИШЛАРИ
ҲАМДА АҲОЛИНИ ЯНГИ ЎЗЛАШТИРИЛГАН ЕРЛАРГА КЎЧИРИШНИНГ
БОШЛАНИШИ 10-21

Бабалжанов Хасан Бахтиёрович

ИККИНЧИ ЖАҲОН УРУШИ ДАВРИДА ЎЗБЕКИСТОНДА ОЗИҚ-ОВҚАТ МАҲСУЛОТЛАРИ
ТАЪМИНОТИДА ТОМОРҚА ХЎЖАЛИКЛАРИНИНГ ЎРНИ 22-27

Саидбобоева Гулзора Нематжоновна

ГОЭЛРО РЕЖАСИ ВА УНИНГ ЎЗБЕКИСТОН ҲУДУДИДА АМАЛГА ОШИРИЛИШИ 28-36

Rasulov Ma'murjon Foziljonovich

O'ZBEKISTONDA XALQARO SAYYONLIKNI RIVOJLANTIRISHDA MADANIY MEROS
OBJEKTLARINING O'RNI 37-42

Жиянбекова Шарофат Абдикахаровна

А.С. ПУШКИН НОМИДАГИ САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ КУТУБХОНА МАРКАЗИНИНГ ТАШКИЛ
ЭТИЛИШИ ВА ШАКЛЛАНИШИ ТАРИХИ 43-51

Esonov Ziyodbek Yuldashevich

FARG'ONA VODIYSI QORAQALPOQLARI HUNARMANDCHILIGI TARIXIDAN 52-58

Фарманова Гульнара Комилевна

ИЗ ИСТОРИИ ПЕРВЫХ АРХЕОЛОГИЧЕСКИХ РАБОТ И ИССЛЕДОВАНИЙ НА
АФРАСИАБЕ 59-65

Turaev Sherzod Gulboy ugli

DESCRIPTION OF CHARACTERISTICS AND TYPES OF LIVESTOCK FARMING OF SURKHAN
OASIS IN B.H. KARMISHEVA RESEARCH 66-71

Сотиболдиев Файратжон Отамирзаевич

ИНТЕРНЕТНИНГ ТАЪЛИМ ТИЗИМИГА КИРИБ КЕЛИШИ ТАРИХИ: МУАММО ВА
ЕЧИМЛАР 72-78

Rasulov Azizkhon Mukhamadqodirovich

ЎЗБЕКИСТОННИНГ МУСТАҚИЛЛИК ДАВРИ ТАРИХИ МАНБАЛАРИНИНГ УМУМИЙ
ТАВСИФИ 79-90

Абдуллажанова Нигорахон Турдалиевна

БЕРУНИЙ ВА ИБН СИНО ҲАЁТИ ВА ИЛМИЙ МЕРОСИ ТАРИХШУНОСЛИГИДАН 91-95

Дониёров Носиржон Абдухолиқ ўғли

ЎЗБЕК ТИЛИ ВА ИМЛО СИЁСАТИДАГИ ЎЗГАРИШЛАР ТАРИХИДАН 96-102

08.00.00 – ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ

Юлдашев Обиддин, Махлиё Мамбетқулова

ИСЛОМИЙ СУҒУРТА (ТАКАФУЛ) ВА УНИНГ ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ 103-109

<i>Фозилов Умид Закирович</i> БОШҚАРУВ ХОДИМЛАРИ ФАОЛИЯТИНИ ОҚИЛОНА БАҲОЛАШ ТАШКИЛОТ БОШҚАРУВ ТИЗИМИ САМАРАДОРЛИГИНИНГ АСОСИ	110-118
<i>Shoyev Davronbek Axmadjonovich</i> BOSHQARISH SIFATINI OSHIRISHDA “MENEJMENT LABORATORIYASI”NI TASHKIL QILISHNING O‘RNI	119-125
<i>Орзукулова Зумрад Абдуҳолиқ қизи</i> ТРАНСПОРТ-ЛОГИСТИКА ХИЗМАТЛАРИ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШНИНГ ТАШКИЛИЙ-ИҚТИСОДИЙ МЕХАНИЗМЛАРИ	126-133
<i>Djurakulov Shoxrux, Isaxonova Mohinur</i> O‘ZBEKISTONDA RAQAMLI IQTISODIYOT VA UNI TAKOMILLASHTIRISH IMKONIYATLARI	134-139
<i>Raxmatullayeva Feruza Azimovna, Sharobiddinov Ahrorbek Qosimjon o‘g‘li</i> YALPI HUDUDIY MAHSULOT SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO‘LLARI	140-146
<i>Ёдгорова Шахноза Хайридиновна</i> ЎЗБЕКИСТОНДА ВА ХОРИЖИЙ МАМЛАКАТЛАРДА ТЎҚИМАЧИЛИК САНОАТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ ЎЗИГА ХОС ТАЖРИБАЛАРИ	147-155
<i>Qurbonov Ma‘murjon G‘ayrat o‘g‘li</i> ASOSIY ISHLAB CHIQRISH KO‘RSATKICHLARINI TAKOMILLASHTIRISH USLUBIYATI	156-166
<i>Nurullayev Hoshimjon Hamidovich</i> BUXORO VILOYATINING NOMODDIY-MADANIY MEROSONING O‘ZBEKISTON TURIZMI RIVOJLANISHIDAGI ANAMIYATI	167-172
<i>Маматов Бахадир Сафаралиевич</i> РИВОЖЛАНГАН ВА РИВОЖЛАНАЁТГАН МАМЛАКАТЛАРНИНГ ПЕНСИЯ ТАЪМИНОТИ ТИЗИМИ ТАЖРИБАЛАРИ	173-188
<i>Ғойипназаров Санжар Баходирович</i> ИНСОН КАПИТАЛИНИ РАҚАМЛИ РИВОЖЛАНТИРИШ ДРАЙВЕРЛАРИНИНГ ИНСТИТУЦИОНАЛ МОДЕЛИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ	189-195
<i>Садинов Азиз Зиядуллаевич</i> ЧИҚИНДИ МАҲСУЛОТЛАРИНИ ҚАЙТА ИШЛАШНИ ТАШКИЛ ЭТИШДА ТЕХНОЛОГИК ЖАРАЁНЛАРНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ	196-203
<i>Қурбонова Раҳима Жамшедовна, Мирзаева Ширин Нодировна, Хакимов Дамир</i> ИЖТИМОЙ КАПИТАЛНИ ЎЛЧАШДА ИЖТИМОЙ ТАРМОҚЛАР ВА ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИНГ РОЛИ	204-216
<i>Asatxodjayeva Shoira Shukurullayevna, Maxmudov Muxammadqodir Muzaffar o‘g‘li</i> YASHIL IQTISODIYOTNING MOHIYATI VA UNGA INVESTITSİYALARNI YO‘NALTIRISH ZARURIYATI	217-222

Исломов Алишер Бахтиёр ўғли
БУХГАЛТЕРИЯ АУТСОРСИНГ ХИЗМАТЛАРИНИ КЎРСАТИШДА ПРОФЕССИОНАЛЛИКНИ
ТАЪМИНЛАШ 223-229

Agzatova Nargiza Garurovna
SPECIFICS OF ETHNOGRAPHIC TOURISM AND ETHNIC TOURISM IN UZBEKISTAN 230-237

Муродова Дилноза Чориевна
ТИЖОРАТ БАНКЛАРИНИНГ ФАОЛИЯТИНИ ТАРТИБГА СОЛИШ БЎЙИЧА ХОРИЖ
ТАЖРИБАСИ ВА УНИНГ АМАЛИЙ АҲАМИЯТИ 238-245

Khodjaeva Shodiyabonu Abitdjanovna
QISHLOQ XO'JALIGIDA AGROMARKETING TIZIMINING AHAMIYATI VA UNING
FUNKSIYALARI 246-250

09.00.00 - ФАЛСАФА ФАНЛАРИ

Нуруллаева Зулхумор Сидаматовна
МИЛЛИЙ ВА УМУМИНСОНИЙ МАДАНИЯТ ТИЗИМИДА МАҚОМ САНЪАТИНИНГ
ЎРНИ 251-259

Ibroximov Sarvar Mo'yudinjon o'g'li
IJTIMOIY-GUMANITAR VA MUTAXASSISLIK FANLARNI INNOVATSION PEDAGOGIK
TEKNOLOGIYALAR ASOSIDA O'QITISH ORQALI TALABALARDA FUQAROLIK POZITSIYASINI
TAKOMILLASHTIRISH 260-265

Yuldashev Ibroxim To'uchiyevich
MOVAROUNNAHR VA XUROSONDA MINIATYURA SAN'ATINING ADABIYOT BILAN O'ZARO
UYG'UNLIGI VA G'OYAVIY ESTETIK VA AXLOQIY TASAVVURLARINING
MUSHTARAKLIGI 266-271

Khamdamova Sitora Safarovna
MARKAZIY OSIYO XALQLARI TARIXIY TARAQQIYOTIDA KROSS-MADANIYATINING O'ZIGA
XOSLIGI 272-277

Абдуллаев Джасур Абдиваит ўғли
ФИЛОСОФСКИЙ АНАЛИЗ КЛАССИФИКАЦИИ КАЧЕСТВ СОВЕРШЕННОГО
ЧЕЛОВЕКА 278-283

10.00.00 - ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ

Xasanov Akbarjon Abdurashidovich
O'ZBEK TILSHUNOSLIGIDA MILLIY KONSEPTOSFERANI VOQELANTIRUVCHI LINGVISTIK
BIRLIKLAR BO'YICHA AMALGA OSHIRILGAN TADQIQOTLAR 284-292

Qurbonova Muharram Jurabekovna
XURSHID DAVRON SHE'RIYATINING TIL XUSUSIYATLARI 293-297

Сафарова Замира Рустамовна
ИНГЛИЗЧА ФРАЗЕОЛОГИЗМЛАР ТАРКИБИДАГИ ИНСОН НОМЛАРИНИНГ ЭТИМОЛОГИК
ТАСНИФИ 298-304

Gubaydullin Artur Faridovich
THE NUANCES OF HUMOR TRANSLATION IN TERRY PRATCHETT'S 'GOOD OMENS' 305-313

Tuxtayeva Dildora Zokirovna, Baxtiyorova Malikabonu Shavkat qizi
ETEL LILIAN VOYNICHNING "SO'NA" ASARIDA BOSH QAHRAMONLAR DINAMIKASI ... 314-318

Seytnazarova Injayim Erjanovna
TILEWBERGAN JUMAMURATOV ASARLARIDA UNDA LMALARNING USLUBIY
QO'LLANILISHI 319-325

Асадова Дилбархон
ЎРХОН ПАМУҚНИНГ "ҚОРА КИТОБ" РОМАНИДА "ЎЗЛИКНИ ИЗЛАШ" МОТИВИ 326-342

Khusanov Eldor Davlat o'g'li
BUYUK BRITANIYA VA AMERIKA INGLIZ SHEVALARINING O'XSHASH VA FARQLI
JIHATLARI 343-348

12.00.00 - ЮРИДИК ФАНЛАР

Утемурастов Махмут Ажимурастович
ЖАМИЯТДА ХУҚУҚИЙ ОНГ ВА ХУҚУҚИЙ МАДАНИЯТНИ ЮКСАЛТИРИШ – ХУҚУҚИЙ
ДЕМОКРАТИК ДАВЛАТ БАРПО ЭТИШНИНГ МУҲИМ ОМИЛИ 349-355

Шымбергенова Улзада
ТЕРГОВ ҲАРАКАТЛАРИДА ВОЯГА ЕТМАНЛАРНИНГ ХУҚУҚ ВА МАНФААТЛАРИНИ
ҲИМОЯ ҚИЛИШДА ПЕДАГОГ (ПСИХОЛОГ)НИНГ РОЛИНИ
ТАКОМИЛЛАШТИРИШ 356-362

Полвонов Нажмиддин Аслиддинович
ЖИНОЯТ ПРОЦЕССИДА МОЛ-МУЛКНИ МУСОДАРА ҚИЛИШ МАҚСАДИ ВА УНИНГ ЎЗИГА
ХОС ЖИҲАТЛАРИ ТАҲЛИЛИ 363-372

Мирзаев Шухрат Шавкатович
КАТЕГОРИЯ «ДЕЙСТВИЕ ПРАВА»: ПОНЯТИЕ, СУЩНОСТЬ И ПРЕДЕЛЫ 373-382

Муҳаммадиев Сарвар Асқар ўғли
"ЖИНОЯТ НАТИЖАСИДА ЕТКАЗИЛГАН ЗАРАРНИ УНДИРИШДА РАҚАМЛАШТИРИШ
ИМКОНИАТЛАРИДАН САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНИШ МАСАЛАЛАРИ" 383-392

Махмудов Суннат Азим ўғли
ЖИНОЯТ ИШИНИ ТУГАТИШ АСОСИ СИФАТИДА ЯРАШУВ ВА ХУСУСИЙ АЙБЛОВНИНГ
ЎЗИГА ХОС ЖИҲАТЛАРИ 393-399

13.00.00 - ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ

Farrux Axmedov
XALQARO TAJRIBALAR ASOSIDA KURASHNI RIVOJLANTIRISH 400-409

Музафарова Саодат Хайдаровна
ЎРТА АСРЛАР ШАРҚ АЛЛОМАЛАРИ МАЪНАВИЙ МЕРОСИДА МУСИҚА ВА УНИНГ
ЭСТЕТИК АҲАМИЯТИ 410-415

<i>Xaydarova Iroda Nizomiddinovna</i> BO'LAJAK INGLIZ TILI O'QITUVCHILARI TALAFFUZINI TAKOMILLASHTIRISH NUQTAYI NAZARIDAN 2020-2021 O'QUV YILI FAN DASTURLARI VA MATERIALLARI TAHLILI ...	416-421
<i>Шукурова Нафиса Алишеровна</i> ЗАМОНАВИЙ ВОЛЕЙБОЛГА ХОС ҲИМОЯ ҲАРАКАТЛАРИНИ МОДЕЛЛАШТИРИЛГАН ТАРТИБДА ШАКЛЛАНТИРИШ	422-427
<i>Nigmanov Bori Botirovich</i> FUTBOLCHILARNI TAKTIK TAYYORLASHDA HARAKATLI O'YINLARNING AHAMIYATI	428-433
<i>Муродова Дурдона Раимжон қизи</i> БЎЛАЖАК МУСИҚА ТАЪЛИМИ ЎҚИТУВЧИЛАРИНИНГ БАДИИЙ-ЭСТЕТИК КОМПЕТЕНТЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ ИННОВАЦИОН ПЕДАГОГИК ТЕХНОЛОГИЯСИ	434-438
<i>Axmedov Alisher Nosir o'g'li</i> ANSAMBL BILAN ISHLASH METODLARI VA TAMOYILLARI	439-447
<i>Saparboyeva Dilshoda Sobir qizi</i> BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA INSON QADRINI ULUG'LASH MADANIYATINI RIVOJLANTIRISH MEKANIZMLARI	448-452
<i>Mansurbekova Feruza Gayratovna</i> BOLALAR XORLARI BILAN ISHLASHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	453-456
<i>Xodjayev Bolta Qurbonovich, Xojiyeva Matluba Shukurovna</i> O'QITUVCHI MEHNATNI ILMIIY ASOSDA TASHKIL ETISH YO'LLARI	457-465
<i>Atamuratova Munira</i> O'ZBEK GURUHLARIDA INGLIZ TILINI XORIJIY TIL SIFATIDA O'QITISHDA MADANIY ASPEKTDAN FOYDALANISHGA OID ZAMONAVIY YONDASHUVLAR VA INTERFAOL METODLAR TAVSIFI	466-471
<i>Нурилло Эминов</i> ХОРАЗМ ДОСТОНЛАРИНИНГ МОҲИР ИЖРОЧИСИ ОТАХОН МАТЁҚУБОВНИНГ ИЖОДИГА БИР НАЗАР	472-476

07.00.00-Тарих фанлари

Rasulov Ma'murjon Foziljonovich

Farg'ona davlat universiteti

"Jahon tarixi" kafedrasi dotsenti,

tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

E-pochta: mf.rasulov@pf.fdu.uz, tel. +998930431972

O'ZBEKISTONDA XALQARO SAYYOHLIKNI RIVOJLANTIRISHDA MADANIY MEROS OBYEKTLARINING O'RNI

Annotatsiya. Maqolada O'zbekistonda xalqaro va ichki sayyohlikni rivojlantirishda madaniy meros obyektlarining o'rni va ahamiyati o'rganilgan. Madaniy meros obyektlaridan sayyohlik industriyasida foydalanish muammolari ochib berilgan.

Kalit so'zlar: sayyohlik industriyasi, Teshiktosh, Selungur, Obirahmat, Avrosiyob, Varaxsha, Kushon, Qadimgi Xorazm, Baqtriya, So'g'd, Qang' davlatlari, ichki sayyohlik, ziyorat sayyohligi, sayyohlik yo'nalishlari.

Расулов Мамуржон Фозилжонович

Ферганский государственный университет

доцент кафедры «Всемирной истории»,

Доктор философии по истории (PhD)

Электронная почта: mf.rasulov@pf.fdu.uz, тел. +998930431972

РОЛЬ И ЗНАЧЕНИЕ КУЛЬТУРНОГО ТУРИЗМА В ИНДУСТРИИ ТУРИЗМА УЗБЕКИСТАНА

Аннотация. В статье исследуются роль и значение объектов культурного наследия в развитии международного и внутреннего туризма в Узбекистане. Выявлены проблемы использования объектов культурного наследия в туристической индустрии.

Ключевые слова: туристическая индустрия, Тешикташ, Селунгур, Обирахмат, Афрасиаб, Варахша, Кушан, государства Древний Хорезм, Бактрия, Согд, Канг, внутренний туризм, паломнический туризм, туристические направления.

Rasulov Ma'murjon Foziljanovich

Fergana State University

Associate Professor of the "World History" Department,

Doctor of Philosophy in History (PhD)

E-mail: mf.rasulov@pf.fdu.uz, tel. +998930431972

THE ROLE AND SIGNIFICANCE OF CULTURAL TOURISM IN THE TOURISM INDUSTRY IN UZBEKISTAN

Abstract. The article examines the role and importance of cultural heritage sites in the development of international and internal tourism in Uzbekistan. The problems of using cultural heritage objects in the tourism industry are identified.

Key words: tourism industry, Teshiktash, Selungur, Obirakhmat, Afrasiab, Varakhsha, Kushan, states of Ancient Khorezm, Bactria, Sogd, Kang, internal tourism, pilgrimage tourism, tourist destinations

DOI: <https://doi.org/10.47390/SP1342V3SI4Y2023N04>

Kirish. O‘zbekiston mustaqillikka erishgandan so‘ng, milliy qadriyatlar va madaniy merosga bo‘lgan e‘tibor davlat siyosati darajasiga ko‘tarilib, ularga bo‘lgan munosabat o‘zgardi. Jumladan, madaniy meros obyektlarini saqlash, restavratsiya va konservatsiya qilish hamda ulardan foydalanish borasida keng qamrovli islohotlar amalga oshirilmoqda. Respublika hududida saqlanib qolgan madaniy meros obyektlari (me‘moriy inshootlar, arxeologiya obyektlari va boshqalar)ni saqlash, muhofaza qilish, ulardan ichki va xalqaro sayyohlikni rivojlantirishda hamda madaniy-ma‘rifiy maqsadlarda foydalanish alohida ilmiy yondashuvni talab qiladi.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 28-noyabrdagi PQ-4038-son “O‘zbekiston Respublikasida milliy madaniyatni yanada rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi va 2018-yil 19-dekabrdagi PQ-4068-son “Moddiy madaniy meros obyektlarini muhofaza qilish sohasidagi faoliyatni tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Qarorlari, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 10-sentyabrdagi F-5361-son “Alohida muhim ijtimoiy, madaniy va tarixiy ahamiyatga ega bo‘lgan obyektlarni qurish, restavratsiya, rekonstruktsiya qilish va mukammal ta‘mirlash bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi farmoyishi hamda O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2014-yil 21-iyuldagi VMQ-200-son “Moddiy madaniy va arxeologiya merosi obyektlarini muhofaza qilish va ulardan foydalanishni yanada takomillashtirish yuzasidan qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi qarori va boshqa ko‘plab huquqiy hujjatlar respublikadagi tarixiy-madaniy meros obyektlarini yanada chuqurroq tadqiq etishni taqozo qiladi [1].

Adabiyotlar tahlili va metodlari. Maqola umum qabul qilingan tarixiy metodlar: tarixiylik tamoyili, qiyosiy tahlil, tizimlashtirish, tasniflash, muammoviy-xronologik, xolislik tamoyillari asosida yoritilgan.

O‘zbekistonda tarixiy-me‘moriy inshootlar, madaniy meros obyektlarini tadqiq etish chor Rossiyasi mustamlakachiligi davriga borib taqaladi. Sovet mustabid tuzumi davrida ham mazkur muammo bo‘yicha ko‘plab tadqiqot ishlari olib borilgan. Jumladan, Yu.R.Raxmatullaev, I.M.Azimov, R.Seitovalarning dissertatsiyalarida O‘zbekistonda madaniy meros obyektlarini o‘rganish, saqlash bilan bog‘liq ayrim muammolar tadqiq etilgan. O‘zbekiston mustaqillikni qo‘lga kiritgandan so‘ng, madaniy meros obyektlarini muhofaza qilish muammolari bo‘yicha A.Haqqulov, P.Sh.Zohidov, M.Q.Ahmedovlar [2]ning asarlari yaratildi. Shu bilan birga, M.A.Mirzaev, X.S.Islomxo‘jaev, A.R.Abriev, M.F.Rasulovlar[3]ning ilmiy-tadqiqotlari ham respublikadagi madaniy meros obyektlari muammolariga bag‘ishlangan.

Natijalar va muhokamalar. O‘zbekiston insoniyat tarixining beshiklaridan biri hisoblanadi. Mamlakat Teshiktosh, Selungur, Obirahmat, Afrosiyob, Varaxsha kabi insoniyatning eng qadimgi manzilgohlari; Kushon, Qadimgi Xorazm, Baktriya, So‘g‘d, Qang‘ kabi ko‘hna davlatchilik an‘analari mavjud bo‘lgan hudud hisoblanadi. Tarixdan ma‘lumki, bu hududda aniq (ayniqsa, matematika va astronomiya), tabiiy (geografiya, biologiya, kimyo, tibbiyot, dorishunoslik va boshqalar), ijtimoiy-gumanitar (falsafa, siyosatshunoslik, psixologiya, pedagogika, axloqshunoslik va boshqalar), islom ta‘limoti (fiqhshunoslik, hadisshunoslik, kalom ilmi, tasavvuf) kabi fan sohalarida ulkan yutuqlarga erishgan va dunyo sivilizatsiyasi rivojiga katta hissa qo‘shgan talay olimlar yashagan.

Xalifa Usmon topshirig'iga binoan kiyik terisiga bitilgan muqaddas Qur'on kitobi ("Usmon mus'hafi"); yurtimizda tug'ilib o'sgan allomalarning ilm-fan sohasidagi erishgan yutuqlari; Jaloliddin Manguberdi, Amir Temur, Bobur Mirzo kabi ajdodlarimiz faoliyati dunyo ahlini lol qoldirib kelmoqda. O'zbekiston mustaqillikka erishgandan keyin, har bir viloyatda o'ziga xos sayyohlik brendi yaratildi.

1993-yilda O'zbekiston Jahon sayyohlik tashkiloti (UNWTO – United Nations World Tourism Organization)ga a'zo bo'lgan. Lekin, respublikada hali sayyohlik imkoniyatlari to'liq ishga solinmagan. O'zbekiston Butun jahon sayyohlik va sayohatlar bo'yicha kengashi (BTSK)ning baholariga ko'ra, sayyohlar kelishi borasida dunyo mamlakatlari orasida 150-o'rinni egallab, uning hissasiga umumiy sayyohlar oqimining 0,2 foizi (bu boradagi respublika salohiyati 2,2 foiz) to'g'ri kelmoqda [3.]. Hozirgi paytda mamlakatda xalqaro sayyohlikning rivojlanishi uchun mavjud imkoniyatlarni to'liq ishga solish juda muhimdir. Yer yuzi bo'ylab safarga o'tlanayotgan 900 mln ga yaqin sayyohning juda ham ozchilik qismi O'zbekiston, umuman Markaziy Osiyo davlatlari haqida tasavvurga ega. Oddiy sayyohlar u yoqda tursin, hatto, mamlakatimizga tashrif buyurayotgan ko'plab mashhur davlat, jamoat, adabiyot va san'at arboblari ham O'zbekistonni endi asta-sekin kashf eta boshlashdi.

Mustaqillik yillarida respublikada sayyohlik sohasini rivojlantirish uchun barcha kerakli huquqiy-me'yoriy hujjatlar [4.] ishlab chiqildi va mazkur jarayon uzluksiz davom etmoqda.

Respublikada xalqaro sayyohlik rivojlangan mamlakatlar tajribasiga tayanib, o'zining milliy modeliga asoslangan sayyohlikni shakllantirish uchun harakat qilinmoqda. Bu model ichki imkoniyatlarga, o'zbek xalqining mentalitetiga va jahon standartlariga mos keladigan talablarni hisobga olgan holda amalga oshirilishi lozimligi ta'kidlanmoqda.

O'zbekistonda xalqaro va ichki, ziyorat sayyohligining rivojlanishiga alohida e'tibor qaratilayotganligi munosabati bilan viloyatlardagi tarixiy ahamiyatga ega bo'lgan tarixiy-madaniy obyektlarga yangi sayyohlik yo'nalishlari ochilmoqda. Buning uchun viloyatlarda keng imkoniyatlar mavjud. Hozirda mamlakatda 180 dan ortiq xalqaro sayyohlik yo'nalishlarining 140 tasi aynan tarixiy-madaniy meros obyektlari bilan bog'liqdir [5.]. Bu sohadagi keyingi islohotlar ko'plab yangi sayyohlik yo'nalishlarini ochish uchun keng imkoniyatlar yaratmoqda.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti farmoni [6.]ga binoan "O'zbekturizm" Milliy kompaniyasi, Madaniyat ishlari vazirligi, Fanlar akademiyasi, yodgorliklarni muhofaza qilish respublika jamiyati hamkorlikda Buyuk ipak yo'lidagi ko'hna shaharlarda joylashgan me'moriy, arxeologik, tarixiy va madaniy yodgorliklarni qayta tiklash, obodonlashtirish hamda foydalanish bo'yicha "Meros" dasturi ishlab chiqildi.

Dasturda YUNESKO, Xalqaro sayyohlik tashkiloti va boshqa xalqaro tashkilotlarni O'zbekistonda sohani rivojlantirishga jalb etish, sayyohlarga xizmat ko'rsatishni xalqaro darajaga ko'tarish, sayyohlik infrastrukturasi har tomonlama rivojlantirish kabi masalalar o'z aksini topgan.

1999-yilda "Sayyohlik to'g'risida"gi Qonunning qabul qilinishi respublikada sohadagi huquqiy munosabatlarni tartibga solish bilan birgalikda, uni rivojlantirish istiqbollari davlat siyosati darajasida belgilash vazifasini qo'ydi.

1999-yil Toshkentda Butun jahon sayyohlik tashkiloti Yevropa komissiyasining 34-yig'ilishi hamda YUNESKoning sayyohlik va madaniyat bo'yicha xalqaro seminari o'tkazilib, mazkur seminarda deklaratsiya qabul qilindi [7.].

O'zbekistonda xalqaro va ichki sayyohlik industriyasini rivojlantirish imkoniyatlari juda keng hamda turli-tumandir. Mazkur sohani rivojlantirishda respublikadagi madaniy meros obyektlari alohida ahamiyat kasb etadi. Hozirgi kunda respublikadagi ko'plab moddiy-madaniy yodgorliklar YUNESKO ro'yxatiga kiritilgan bo'lib, ular alohida muhofazani talab etadi. Bu madaniy meros obyektlari noyobligi, jozibadorligi, o'zbek xalqining milliy mentaliteti va qadriyatlarini o'zida mujassamlashtirganligi bilan sayyohlarni o'ziga jalb qiladi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan qabul qilingan PQ-3509-sonli qaror [8.] chet el fuqarolari hamda sayyohlari uchun viza rejimini yengillashtirish borasidagi dadil qadam bo'ldi.

Yuqorida keltirib o'tilgan huquqiy hujjatlarning amaliy samarasi hozirgi kunda o'z natijasini ko'rsatmoqda. Masalan, oxirgi besh yilda O'zbekistonga kelgan sayyohlar oqimi 72 foizga o'sgan [9.]. Mamlakatda sayyohlik sohasidagi islohotlar chet el ommaviy-axborot vositalarida ham o'z aksini topmoqda. 2018-yilning yozida AQShning dunyoga mashhur "Lonely Planet" jurnali "Osiyodagi sayohat uchun eng maqbul joylar reytingi"ni e'lon qildi. O'zbekiston ilk bor mazkur ro'yxatga kiritilib, Janubiy Koreyadan keyin ikkinchi o'rinni egalladi. Mamlakat o'zining jozibadorligi bo'yicha Vetnam, Yaponiya, Tailand, Nepal, Shri-Lanka, Xitoy va Indoneziya singari davlatlardan yuqoriroq pog'onada qayd etildi [10.]. Jurnal saytida Kanadaning "G Adventures" sayyohlik kompaniyasi ekspertlari fikri asosida 2019-yilda eng ommabop bo'ladigan 10 ta sayyohlik yo'nalish e'lon qilindi. O'ntalikda birinchi pog'onani Yaponiya, ikkinchi pog'onani esa O'zbekiston egalladi [9.]. Buyuk Britaniyaning nufuzli "The Telegraph" gazetasida e'lon qilingan "2019-yilda borish lozim bo'lgan 10 ta mamlakat" ro'yxatida O'zbekiston birinchi o'rindan joy olgan [11.].

Chet el ommaviy axborot vositalari O'zbekistonda sayyohlik borasida tarqatgan ma'lumotlari tahlil qilinganda, reklama sifatida ko'proq madaniy meros obyektlari (asosan Samarqand, Buxoro, Xiva, Shahrisabzdagi) targ'ib qilinganligi ma'lum bo'ladi.

Ma'lumotlar tahlili shuni ko'rsatdiki, madaniy meros obyektlaridan sayyohlik sohasida foydalanish borasida erishilgan yutuqlar bilan birga, talaygina muammolar ham ko'zga tashlanadi. Jumladan, sayyohlarni jalb qilishda ayrim viloyatlar ijobiy natijalarga erisha olmaypti. Sababi, ko'plab me'moriy obidalar ilmiy asosda tadqiq etilib, yakuniy xulosaga kelinmagan, ular joylashgan hududlar xaritasi tuzilmagan, sayyohlarni o'ziga jalb qilishi mumkin bo'lgan ayrim madaniy meros obyektlariga sayyohlik yo'nalishlari ochilmagan. Bundan tashqari, tarixiy-madaniy obyektlar hududlarida xalqaro me'yorlarga javob beradigan sayyohlik infratuzilmasi yaratilmagan.

Xulosalar. Masala yuzasidan quyidagicha xulosalarga kelindi:

- respublikada xalqaro sayyohlikni rivojlantirish, sohaning asosiy obyektlari bo'lgan madaniy meros obyektlarini saqlash, restavratsiya va konservatsiya qilish hamda ulardan foydalanish borasida keng qamrovli islohotlar amalga oshirilmoqda;
- ilmiy-tadqiqotlar natijasida tarixining yangi-yangi sahifalari o'zbek xalqining ma'naviy, madaniy va ilmiy salohiyatini butun dunyoga namoyish qilmoqda va o'z navbatida, o'zbek millatining jahon sivilizatsiyasida tutgan o'rnini yanada mustahkamlanishiga asos bo'lmoqda;
- ajdodlar yaratgan madaniy-ma'naviy meros butun jahon madaniyati ravnaqiga ulkan hissa qo'shgan umumbashariy qadriyatlar sifatida tan olinmoqda;

– respublikada, xususan, Farg‘ona vodiysida aziz avliyolar, piru komillar abadiy qo‘nim topgan ko‘plab ziyoratgohlar hali to‘liq o‘rganilib, yakuniy ilmiy xulosaga kelingani yo‘q. Bu masala tarixchilar uchun keng tadqiqot obyektini sifatida dolzarb ahamiyat kasb etadi.

Адабиётлар/Литература/References:

1. Мирзиёев Ш.М. Тинчлик, маърифат ва бунёдкорлик йўлида ҳамкорлик. ИХТ Ташқи ишлар вазирлари кенгаши 43-сессиясининг очилиш маросимида сўзлаган нутқи // <https://uz24.uz/politics/>
2. Рахматуллаев Ю.Р. Из истории охраны и изучения памятников зодчества в Узбекистане. Дисс. к.и.н. – Ташкент, 1963;
3. Азимов И.М. Архитектурные наследие Ферганской долины XVIII – начала XIX в. Дисс. к.и.н. – Ташкент, 1990;
4. Сеитова Р. Становление и развитие законодательства об охране памятников истории и культуры в Узбекской ССР (1917–1990 гг.). Дисс. к.ю.н. АН УзССР ин-т философии и право. – Ташкент, 1990;
5. Ҳаққулов А. Таъмир санъати. – Тошкент: Меҳнат, 1991;
6. Зоҳидов П.Ш. Меъмор олами. – Тошкент, 1996; Аҳмедов М.Қ. Ўрта Осиё меъморчилиги тарихи. – Тошкент, 1995; Ўша муаллиф. Меъморий мерос. – Тошкент: Fan va texnologiya, 2011; Ўша муаллиф, Назарова Д.А., Ҳасанов А.О. Ўзбекистон архитектураси ва шаҳарсозлигининг тараққиёт йўллари. – Тошкент, 2016 ва бошқалар.
7. Остонов О. Ўзбекистонда туризм қай аҳволда ва уни ривожлантириш учун нималар қилиш керак. <https://kun.uz>.
8. “Буюк ипак йўлини қайта тиклашда Ўзбекистон Республикасининг иштирокини авж олдириш ва республикада халқаро туризмни ривожлантириш борасидаги чора-тадбирлар тўғрисида”. Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармони. 1995. 2 июнь. ПФ-1162-сон;
9. “Туризм тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни. 1999. 20 август. ЎРҚ-830-I-сон;
10. “Ўзбекистон Республикасининг туризм соҳасини жадал ривожлантиришни таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида”. Ўзбекистон Республикаси Президенти фармони. 2016. 2 декабрь. ПФ-4861-сон;
11. “Ўзбекистон Республикасининг туризм соҳасини жадал ривожлантиришни таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида” 2016 йил 2 декабрдаги ПФ-4861-сонли фармонига ўзгартишлар киритиш тўғрисида”. 2016. 22 декабрь. ПФ-4895-сон. <http://www.lex.uz>;
12. “2018-2019 йилларда туризм соҳасини ривожлантириш бўйича биринчи навбатдаги чора-тадбирлар тўғрисида”. Ўзбекистон Республикаси Президенти қарори ПҚ-3217-сон. <http://www.lex.uz>;
13. “Ўзбекистон Республикаси туризм салоҳиятини ривожлантириш учун қулай шароитлар яратиш бўйича қўшимча ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида”. Ўзбекистон Республикаси Президенти фармони // Халқ сўзи. 2018. 6 февраль, № 24;
14. “Кириш туризмни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”. Ўзбекистон Республикаси Президенти қарори // Халқ сўзи. 2018. 7 февраль, № 25;
15. “Ички туризмни жадал ривожлантиришни таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида”. Ўзбекистон Республикаси Президенти қарори // Халқ сўзи. 2018. 8 февраль, № 26;
16. “Ипак йўли” туризм халқаро университетини ташкил этиш тўғрисида”. Ўзбекистон Республикаси Президенти қарори. 2018. 18 июнь. ПҚ-3815-сон. <http://www.lex.uz>.

17. Мухторов Н. Маданий мерос объектларига эътибор янада кучаяди // <http://parliament.gov.uz>. 2018. 24 декабрь.
18. “Буюк ипак йўлини қайта тиклашда Ўзбекистон Республикасининг иштирокини авж олдириш ва республикада халқаро туризмни ривожлантириш борасидаги чора-тадбирлар тўғрисида”. Ўзбекистон Республикаси Президенти фармони. 1995. 2 июнь. ПФ-1162-сон.
19. Адиба Ҳамро қизи. Фахрланамиз // Обида (“Ўзбекистон адабиёти ва санъати” иловаси). 2000. 29 сентябрь.
20. “Кириш туризмни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”. Ўзбекистон Республикаси Президенти қарори. 2018. 6 февраль. ПҚ-3509-сон. // Халқ сўзи. 2018. 7 февраль, № 25.
21. Махсумов С. “Lonely Planet” рейтингида Ўзбекистон иккинчи ўринни эгаллади // Халқ сўзи. 2018. 20 ноябрь. № 239.
22. Улуғмуродов Д. Бетакрор табиат ва қадимий осори атиқалар // Халқ сўзи. 2018. 27 сентябрь. № 200.
23. Ўзбекистон – 2019 йилда бориш лозим бўлган 10 та мамлакатдан бири // Халқ сўзи. 2019. 8 февраль. № 27.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

Махсус сон

№ 5/4 (3) – 2023

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамият

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).